

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางด้านจริยธรรม และศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรม ของตัวละครในละครไทย หรือภาพยนตร์ชุดไทย , ภาพยนตร์ชุดจีน และ ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาแบบวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)

ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์ จริยธรรม และละครและรวบรวมจริยธรรมที่สำคัญ ที่จะใช้ในการสร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ได้ 9 รายการ

2. รวบรวมรายชื่อ ละครหรือภาพยนตร์ชุดไทย, ภาพยนตร์ชุดจีน, ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น จากทั้ง 4 สถานีออกอากาศปี พ.ศ.2530 ในช่วงเวลา Prime time คือตั้งแต่ 19.30-23.00 น. จากวารสารรายการโทรทัศน์ช่อง 7 สี ซึ่งสามารถรวบรวมได้ดังนี้

ละครไทยหรือ ภาพยนตร์ชุดไทย	มีจำนวนทั้งหมด	42	เรื่อง
ภาพยนตร์ชุดจีน	มีจำนวนทั้งหมด	22	เรื่อง
ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น	มีจำนวนทั้งหมด	10	เรื่อง

ประชากร

ละครหรือภาพยนตร์ชุดไทย, ภาพยนตร์ชุดจีน, และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น จากทั้ง 4 สถานี คือ ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 และช่อง 9 อากาศปี พ.ศ. 2530 ในช่วงเวลา Prime time คือตั้งแต่ 19.30-23.00 น. ซึ่งมีจำนวนทั้งหมดรวมได้ 74 เรื่อง

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา ผู้วิจัยให้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 25% ของจำนวนประชากรแต่ละรายการ คือ ละคร หรือภาพยนตร์ชุดไทย, ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น โดยไม่เจาะจงสถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 ช่อง ที่ออกอากาศ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ละครไทยหรือภาพยนตร์ชุดไทย จากจำนวน 42 เรื่อง สุ่มตัวอย่าง 25% จะได้ 10.5 เรื่อง ผู้วิจัยศึกษา 10 เรื่อง ได้แก่

วิมานไฉ่ฉาน	ทองเนื้อเก้า
อวสานต์เซลล์แมน	ดวงไฟโงไม่ส่องเงิน
ละครคน	คฤหาสน์จักรวรรดิ
แต่ปางก่อน	หัวใจสองภาค
เพลิงดาบจอมภุมิณี	หนุ่มภิมิย

ภาพยนตร์ชุดจีน จากจำนวน 22 เรื่อง สุ่มตัวอย่าง 25% จะได้ 5.5 เรื่อง ผู้วิจัยศึกษา 5 เรื่อง ได้แก่

บัลลังก์นักษัตรภาค 2
คนเหนือคน
โคมวิเศษเจ้าแม่หัวห่าน
คู่ซิ่นคู่ ทส. ดร. ชุนย์เต๋เซิน
ไซซี

ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น จากจำนวน 10 เรื่อง สุ่มตัวอย่าง 25% จะได้ 2.25 เรื่อง ผู้วิจัยศึกษา 2 เรื่อง ได้แก่

ไฟงรารณา
ยอดคุณครูตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เกณฑ์การวิเคราะห์จริยธรรมในละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ 9 รายการ ได้แก่ ความกตัญญูตักเวท, ความประหยัด, ความซนหมั่นเพียร, ความมีสติปัญญา, ความสามัคคี, ความมีวินัย, ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่, ความซื่อสัตย์สุจริต และความอดทนอดกลั้น เพื่อวิเคราะห์ตัวละครในละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ว่ามีการนำเสนอจริยธรรมดังกล่าวเพียงใด โดยการกำหนดค่าและกำหนดพฤติกรรมของจริยธรรมที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละและหาค่าไคสแควร์
2. เทปโทรทัศน์ ละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น
3. บทโทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งตีพิมพ์ละครหรือภาพยนตร์ชุดนั้น ๆ ที่นำมาวิเคราะห์ จะนำเสนอเมื่อเทปโทรทัศน์ละครและภาพยนตร์ชุดนั้น ๆ ขาดหายหรือ บันทึกเทปไม่สมบูรณ์

การสร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร ต่าง ๆ และงานวิจัย ต่าง ๆ เกี่ยวกับจริยธรรมรวบรวมจริยธรรมที่สำคัญ 9 รายการ นำมาสร้างเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ โดยการ นิยามความหมาย กำหนดค่าที่บ่งบอกถึงจริยธรรม และการกำหนดพฤติกรรม ของจริยธรรมที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. นำเกณฑ์ที่สร้างขึ้น มาทดสอบความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยง ดังต่อไปนี้
 - 2.1 การทดสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) นำเกณฑ์ที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้พิจารณาจากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข และทดลองใช้กับละครหรือภาพยนตร์ชุดที่สุ่มมา แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้ง โดยได้รับความเห็นชอบแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำเอาไปใช้จริง
 - 2.2 การทดสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้นำละครหรือภาพยนตร์ชุด สุ่มมา 1 เรื่องจากละครหรือภาพยนตร์ชุดที่ใช้ศึกษา ครั้งนี้ มาทดสอบความเที่ยง โดยให้ผู้ร่วมวิเคราะห์เนื้อหา และผู้วิจัย ศึกษา

ตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วตรวจสอบความเที่ยงของการวิเคราะห์ โดยอาศัยหลักการคำนวณของ ฮอลสตี (Holsti 1966 : 68) ซึ่งมีสูตรดังนี้
$$2 \frac{C_1 + C_2}{C_1 + C_2}$$

C_1, C_2 = จำนวนครั้งที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิเคราะห์เนื้อหาที่มีความเห็นตรงกัน

$C_1 + C_2$ = จำนวนครั้งที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิเคราะห์เนื้อหาทำการศึกษา ผลที่ได้ไม่ควร

ต่ำกว่า 0.75 จึงจะถือว่ามีความเที่ยงสูง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผลที่ได้จากการทดสอบความเที่ยง ได้แก่ 2 (208)

270 + 253

= 0.80

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. กำหนดค่าอัตราส่วนร้อยละของความถี่ของจริยธรรมของตัวละครใน ละคร

หรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ทั้งคำพูด และพฤติกรรม โดยใช้สูตรดังนี้

สูตร การหาค่าร้อยละ = $\frac{\text{จำนวนครั้งของความถี่ของจริยธรรมแต่ละจริยธรรมที่ปรากฏ}}{\text{จำนวนรวมทั้งหมดของจริยธรรมที่ปรากฏ}}$

2. การเปรียบเทียบจริยธรรมของตัวละครในละครไทย หรือภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์

ชุดจีน ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ทางโทรทัศน์ โดยใช้วิธีทดสอบแบบ ไคสแควร์ (Chi - Square Test)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา

ตัวละครที่ใช้ในการวิเคราะห์ 7 ตัว ของละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ ไทย, จีน และญี่ปุ่น ได้แก่

ตัวละครที่ 1 พระเอก

ตัวละครที่ 2 นางเอก

ตัวละครที่ 3 ผู้ช่วยพระเอกหรือนางเอก 1.

ตัวละครที่ 4 ผู้ช่วยพระเอกหรือนางเอก 2.

ตัวละครที่ 5 ผู้ร้าย

ตัวละครที่ 6 ผู้ช่วยผู้ร้าย 1.

ตัวละครที่ 7 ผู้ช่วยผู้ร้าย 2.

ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา

จริยธรรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ 9 ข้อ ได้แก่

1. ความกตัญญู
2. ความประหยัด
3. ความซื่อสัตย์สุจริต
4. ความมีสติปัญญา
5. ความสามัคคี
6. ความมีวินัย
7. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. ความซื่อสัตย์สุจริต
9. ความอดทน อดกลั้น

เกณฑ์เบื้องต้นในการวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นมาหลังจากสุ่มตัวอย่างภาพยนตร์

ชุดที่ใช้ในการวิจัยขึ้นมาวิเคราะห์ความเที่ยง

1. ตัวละครที่นำมาพิจารณาถ้าไม่สามารถแยกได้ว่า คนไหน พระเอก นางเอก ฯลฯ ให้พิจารณาตัวละครที่เป็นตัวเอกในการดำเนินเรื่อง
2. ตัวละครที่กำหนด ไว้วิเคราะห์ 7 ตัว ไม่จำเป็นต้องครบทั้ง 7 ตัวเสมอไป หากในบทละครไม่ปรากฏตัวละครในบางตัวที่กำหนดไว้
3. ถ้าคำพูดที่ตัวละคร พูด มีลักษณะแสดงจริยธรรมทางบวก แต่พฤติกรรมที่แสดงออกต่อมาภายหลัง มีลักษณะเป็นจริยธรรมทางลบ ให้ถือว่าตัวละครตัวนั้น แสดงจริยธรรมในทางลบ
4. ถ้าคำพูด ที่ตัวละครพูด มีลักษณะแสดงจริยธรรมทางลบ แต่พฤติกรรมที่แสดงออกต่อมาภายหลังมีลักษณะเป็นจริยธรรมทางบวก ให้ถือว่าตัวละครตัวนั้น แสดงจริยธรรมในทางบวก
5. คำพูด ที่กล่าวพาดพิงถึงตัวละครที่นำมาวิเคราะห์ โดยตัวละครอื่นที่ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ แต่ แสดงถึงจริยธรรม ไม่ว่าจะทางบวก หรือทางลบ จะไม่พิจารณานำมานับเป็นคะแนน ถ้าไม่มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมมาประกอบ
6. จริยธรรมไม่ว่าบวกหรือลบ ซึ่งตัวละครที่นำมาวิเคราะห์มากกว่า 1 ตัวขึ้นไป มีคำพูดหรือ พฤติกรรมร่วมกัน ให้นับเป็นคะแนนของแต่ละตัวละคร

7. ถ้ากำหนดและพฤติกรรมของตัวละคร ที่นำมาวิเคราะห์ แสดงออกพร้อม ๆ กัน ใน
จริยธรรมเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบ ให้นับคะแนนเพียง 1